For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 25

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, FEBRUARY 5, 1974

LETO LXXVI. — VOL. LXXVI

Ivan Seničar 11-6-4
Park Centre Suite 4R
1700 E. 13 St.
Cleveland, O. 44114

Del Libijcev proti poskusom združevanja

Del članov vladajočega revolucionarnega sveta Libije je proti poskusom Kadafija za povezavo Libije v skupno državo s Tunizijo.

BEIRUT, Lib. — Predsednik Libije polk. M. Kadafi se je najprej dve leti prizadeval za združitev Libije z Egiptom in Sirijo. Ko je mislil, da je že blizu cilja, je spoznal, da Egiptu ni do združitve, kot si jo je Kadafi zamislil. Popolnoma je poskus propadel, ko sta Egipt in Sirija v lanskem oktobru začela napad na Izrael, pa o tem Kadafja nista preje niti obvestila, kaj šele pritegnila k izdelavi načrtov.

Kadafi se je jezil in iskal tolažbe v novem načrtu. Začel se je razgovarjati s predstavniki tunizijske vlade povezavi s Tunizijo. Za svoj predlog je dobil precej opore vsej v delu tunizijske vlade. Ta je začasno prevladal in pridobil predsednika republike Burgibo za načrt. Komaj je bil načrt podpisan in objavljen, je Burgiba spoznal, da se je prenaglil. Odstavil je tiste, ki so načrt izdelali in pripravili njegov podpis, pa se po novem razgovoru s Kadafijem odločil za počasnejšo pot združevanja.

V Libiji je del vladajočega revolucionarnega sveta prišel do zaključka, da je za Libijo najboljše, da začasno opusti vse poskuse združevanja tako z Egiptom kot s Tunizijo in se vsa posveti lastnemu razvoju in napredku. Kadafi seveda za tako pot ni navdušen, ker hoče postati vodilni arabski vodnik, za to pa mu je potrebna večja in pomembnejša država, kot je po številu prebivalstva skromna Libija.

Nixon obljubil vso možno pomoč Kambodži

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je osebno zagotovil vso možno pomoč predsedniku Kambodže Lon Nolu v posebnem pismu pretekli teden. Predsednik ZDA izjavil, da Kambodža nima druge izbire, kot okrepiti svojo obrambo in nadaljevati boj, ko so uporniki odklonili vse njene poskuse in ponudbe za mirno rešitev sporov. Naloga vlade je, da združi in poveča vse narodne sile.

"Združene države so odločene poskrbeti vladi Kambodže vso možno podporo v junaški obrambi republike," je zapisal predsednik ZDA v pismu predsedniku Kambodže. Izrazil je upanje, da bo pod odločnim vodstvom vlade Lon Nola uspelo zavrniti vse napade upornikov in z uspehi prepričati te, da so najboljša pot k rešitvi sporov — pogajanja.

Po uradnih vesteh je okoli polovico vseh uporniških sil — kakih 15,000 do 20,000 — zbranih okoli glavnega mesta Phnom Penha, ki ga rdeči napadajo že od lanske jeseni. Vladne sile so dovolj močne in založene z orožjem in hrano v taki meri, da se rdečim lahko uspešno upirajo, če bodo seveda imele sposobno in odločno vodstvo.

Vremenski prerok

Mrzlo z verjetnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura 25 F (-4 C).

Novi grobovi

Barbara Polovich

V Kaiser bolnišnici na East Boulevard je umrla 83 let stara Barbara Polovich, 2244 Center Rd., Avon, rojena v Leskovcu pri Ogulinu na Hrvaškem, od koder je prišla v ZDA l. 1920, žena Josepha, umrlega l. 1968, mati Rudolpha J., Mrs. Frank (Barbara) Motel in pok. Toma, 11-krat stara mati, 2-krat prastara mati. Pokojna je bila članica HBZ št. 235, Kluba hrvaških upokojencev na St. Clair Avenue, HKZ št. 30 in SŽZ št. 41. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v četrtek ob 9.30, v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 10., nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položena jutri ob dveh popoldne.

V letalski nesreči na Samoih 96 mrtvih

NEW YORK, N.Y. — Pan American World Airways so objavile v nedeljo, da so od ponesrečencev umrli še štirje ranjeni, s čimer je celotno število mrtvih pri nesreči, ki se je dogodila zadnji četrtek na Pago Pago otočju Samoa, doseglo 96.

Potniško letalo Boeing 707 je med neurjem treščilo na zemljo tekom pristajanja na poti iz Nove Zelandije proti Havajem in dalje v ZDA.

Odvetnik Rose Mary osporava strokovnjake

WASHINGTON, D.C. — Charles S. Rhyne, odvetnik Rose Mary Woods, osebne tajnice predsednika Nixona, je dejal, da skupina strokovnjakov, ki je pregledala zradirani posnetek, nima primernega in potrebnega tehničnega znanja, da bi mogla res kaj trdnega dognati.

"To je šest profesorjev, ki ne vedo, kaj delajo. Oni niso strokovnjaki . . .," je dejal odvetnik.

Tito na obisku v Nepalu

KATMANDU, Nepal. — Po obisku v Indiji in Bangladešu se je predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito podal še na tridnevni obisk v Nepal.

ŠE VEDNO PODPIRA NIXONA — Sen. Barry Goldwater, vodnik konservativnih republikancev, še vedno podpira predsednika Nixona. Zadnjič je ostro prijel liberalne republikance, ki skušajo Watergate zadeve uporabiti za pospeševanje lastnih političnih ciljev na škodo republikanske stranke.

Arabsko olje v ZDA že s 1. marcem 1974?

Savdski zunanji minister še ne vidi zadostnega razloga za obnovo dobav arabskega olja ZDA, med tem ko "zanesljivi" drugi viri napovedujejo obnovo dobav s 1. marcem 1974.

BEIRUT, Lib. — Savdski zunanji minister Omar Sakkaf je dejal, da se zaveda preokreta v ameriški politiki napram Arabcem in "delnega uspeha", ki ga je dosegla, pa trdil, da Arabci ne bodo obnovili dobav olja ZDA, dokler te ne bodo dokazale, da so opustile svoje "proizraelsko stališče".

Po vsem sodeč naj bi bil Sakkaf hotel reči, da ZDA ne bodo dobile arabskega olja vsaj dotlej, dokler ne bodo posredovale vsaj delnega umika Izraelcev tudi z Golanskega višavja.

Med tem ko je pro-egiptski list Al Anwar prinesel razgovor s savdskim zunanjim ministrom s temi izjavami, je drugi libanonski list, neodvisni An Nahar objavil poročilo iz poučenih arabskih virov v Washingtonu, da bo začelo arabsko olje teči v ZDA že 1. marca 1974.

Medcelinske rakete na kopnem izločiti?

Znanstveniki svetujejo, naj bi medcelinske rakete na kopnem izločili iz oboroženih sil, ker bi to pomenilo večjo varnost.

WASHINGTON, D.C. — Zveza ameriških znanstvenikov je prišla do zaključka, da bi naj ZDA in ZSSR izločili iz svojega strateškega orožja postopno vse medcelinske rakete na kopnem. Te so sedaj večinoma spravljene v globokih, zavarovanih silosih, kjer jih je težko uničiti, pa vendar predstavljajo stalno važen vojaški cilj.

Kdorkoli bi mislil začeti vojno, bi moral najpreje uničiti oporišče teh raket, da bi bil vsaj delno varen pred uničujočim napadom z njimi. Zato obe strani govorita o raketah, ki bi bile sposobne uničiti te rakete in njihova oporišča bodisi s svojo izredno uničujočo silo ali pa s točnostjo zadetka. Sovjetska zveza razpolaga z raketami, ki lahko poneso jedrske bombe z do 40 in več megatonov, med tem ko ZDA nimajo takih velikank, imajo pa zato rakete, ki jedrske bombe poneso zelo točno proti cilju.

Raketna oporišča na kopnem so torej nekaka večna vaba za nenaden napad in upanje, da bo napadalec z njihovim uničenjem ubežal lastnemu uničenju. Če te rakete obe glavni sili odstranita in se opirata na rakete v atomskih podmornicah, ki stalno spreminjajo svoj položaj v svetovnih oceanih, je upanje na njihovo uničenje z nenadnim napadom odstranjeno, s tem pa tudi nevarnost same jedrske vojne.

Sprejem tega predloga bi po sodbi znanstvenikov tudi olajšal razgovore o omejitvi strateškega orožja med ZDA in ZSSR.

Dnevni čas prihranil 2% električne sile?

WASHINGTON, D.C. — Zvezni urad za energijo je objavil, da je uvedba dnevnega časa s 6. januarjem 1974 zmanjšala uporabo električne sile za 2%.

NARODNA GARDA NADZIRA CESTE, KO Z RAZGOVORI IŠČEJO KONČANJE STAVKE

Avtoprevozniki nadaljujejo svoj štrajk, ko Narodna garda varuje ceste v Ohiu, Michiganu in Pennsylvaniji in se nasilja nadaljujejo. Predstavniki zvezne vlade in neodvisnih avtoprevoznikov iščejo konec štrajka potom pogajanj v Washingtonu. Ko vladni zastopniki govorijo o bližnjem kompromisu, trdi druga stran, da so razgovori na mrtvi točki.

WASHINGTON, D.C. — Štrajk neodvisnih avtoprevoznikov je segel skupno že v 40 držav in je začel močno vplivati na gospodarstvo dežele. Število odpustov delavstva zaradi štrajka raste in se bo naglo povečalo, če štrajka ne bo v nekaj dneh konec. Posebno sta prizadeti jeklarska in avtomobilska industrija, občutne težave pa so nastopile tudi v oskrbi z živežem. Klavnice so omejile delo ali pa enostavno ustavile obrat. To velja tako za klanje goveje živine kot za klanje prašičev in ovc, danes pa je bila objavljena tudi ustavitev nekaterih obratov za pripravo in pošiljanje perutnine na trg.

V državi Ohio je bilo zaradi štrajka doslej odpuščenih okoli 12,000 delavcev, to število pa bo porastlo na preko 60,000, če ne bo štrajk konec s tem tednom. Še več brezposelnih bo v sosednji Pennsylvaniji, kot je to objavil guv. Shapp. Ta se posebno prizadeva za dosego konca štrajka potom pogajanj.

Predstavniki zvezne vlade in držav na eni ter predstavniki avtoprevoznikov na drugi so včeraj nadaljevali v nedeljo začete razgovore. Sinoči so vladni predstavniki govorili, da je kompromis blizu ter da bodo avtoprevozniki skoro zopet na svojem poslu. Zastopniki teh so dejali, da so razgovori zastali in da ni upanja na skorajšnji njihov uspešni konec.

Avtopravozniki so stavili svoje zahteve, ki obsega 11 točk. To je najmanj, kar hočejo imeti, predno se vrnejo na delo. Po nekaterih trditvah so opustili zahtevo po vrnitvi cen olja na raven preteklega maja, ker je odpor proti njej prehud.

Guverner Pennsylvanije Milton Shapp, ki je pogajanja organiziral, ni maral o zadnjem predlogu reči nič jasnega, pripomnil je le: Imam upanje, da bi mogli vso reč do nocoj urediti.

Najbolj kočljivi sta zahtevi avtoprevoznikov, da smejo ti vse poviške cen za gorivo preko ravni preteklega maja priračunati sedanjim prevoznim cenam ter da Kongres omogoči s posebno resolucijo takojšnje povišanje sedanjih prevoznih tarif, za kar bi bilo sicer v okviru zakona treba čakati 30 dni.

Kompromisni predlog so izdelali zvezni posredovalec W. J. Usery, guv. Shapp in glavni zastopniki avtoprevoznikov. Vprašanje je, če bodo kompromis sprejele vse skupine avtoprevoznikov, ki so na štrajku.

Ko se predstavniki obeh strani razgovarjajo v Washingtonu, se na cestah po vsej deželi nadaljujejo nasilja proti tistim avtoprevoznikom, ki se ne udeležujejo štrajka. Najhujši je položaj v državah Michigan, Ohio in Pennsylvanija, kjer je morala priti cestni policiji na pomoč Narodna garda. Ta nadzira glavne ceste, straži nadvoze in s helikopterji pregleduje promet na najkočljivejših odsekih.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Premogarji so z 81% glasov večine odločili pretekli teden, da pojdejo na splošen štrajk, če vlada ne bo izpolnila njihovih zahtev. Štrajk se utegne začeti koncem tedna. Vodniki premogarjev bodo danes sklepali o položaju in vladni zastopnik W. Whitelaw jih je pozval, naj počakajo na nov sestanek z njim, predno se bodo za kar koli odločili. Pogajanja včeraj niso privedla do nobenega uspeha.

HONG KONG. — Po odločitvi Mao-Cetunga so začela kitajska sredstva obveščanja javnosti obsežno propagando za nadaljevanje kulturne revolucije, ki jo oglašajo kot "resni razredni boj".

WASHINGTON, D.C. — Sovjetski zunanji minister A. Gromiko je imel včeraj daljši razgovor z državnim tajnikom Kissingerjem, nato pa je bil dve uri pri predsedniku Nixonu. Razgovori se bodo danes nadaljevali. Gre predvsem za odnose med ZDA in ZSSR, za položaj na Srednjem vzhodu, za razgovore na Dunaju in v Ženevi.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je včeraj predložil Kongresu proračun za novo poslovno leto, ki obsega 303.4 bilijone izdatkov, pa le 295 bilijonov dohodkov. To pomeni okoli 9.5 bilijonov primankljaja. Izdatki za narodno obrambo so povečani za 6.5 bilijonov in te so demokratski v Kongresu odločeni zmanjšati.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Podružnica št. 14 SŽZ ima nocoj ob sedmih sejo v SDD na Recher Avenue.

Nagrade so dobile—

Na "card party" Materinskega kluba pri Sv. Vidu so dobile nagrade: velik afgan Mildred Kmetsko, ogrinjalo (cape) Gary Jakomin, šal Barbara Listur in Florence Hotujcic, punčko Millie Odar.

Pozdravi iz Argentine—

Skupina abiturientov slovenskega srednješolskega tečaja je poslala rojakom v Clevelandu in drugod po ZDA slovenske pozdrave iz Bariloških gora, kamor je šla za nekaj časa taborit in uživat lepoto gora.

Cleveland sedež državne loterije—

V Columbusu trdijo, da bo The Ohio Lottery Commission izbrala danes Cleveland za sedež glavnega urada, da pa bo imenovanje glavnega izvršnega direktorja odložila še za par tednov.

Selitev iz mesta začela zastajati—

V zadnjih dveh desetletjih je bilo čutiti močno izseljevanje iz Clevelanda v predmestja. Beli so se selili v predmestja, črni pa v mesto in se je tako odnos prebivalstva naglo menjaval. V zadnjih letih je selitev iz mesta zastala in se delno spremenila, iz mesta so se začeli seliti tudi premožnejši črnci. Tako je postala selitev črnih iz mesta večja od doseljevanja. Ljudje, ki ostajajo v Clevelandu so preprevni ali prestari, da bi se selili drugam, trdi najnovejsa študija mestne načrtovalne komisije, ki predvideva zato ustalitev mestnega prebivalstva.

Sporazum v industriji aluminija z delavstvom

NEW YORK, N.Y. — Unija združenih jeklarskh delavcev, v kateri je včlanjeno tudi delavstvo v industriji aluminija, je objavila, da je dosegla sporazum s tremi glavnimi družbami aluminijske industrije za novo kolektivno delovno pogodbo za prihodnjih 40 mesecev.

Nova pogodba predvideva 61 centov urnega poviška pri plačah v treh stopnjah ter določilo o povišanju plač in pokojnin v skladu z rastjo življenjskih stroškov.

Gerald Ford postal nekaj previdnejši

WASHINGTON, D.C. — Podpredsednik ZDA Gerald Ford, ki je veliko vabljen na razne zbore in prireditve kot govornik, je začel zbirati lastne sestavljalce govorov, ko je spoznal, da Nixonovi zanj niso dobri.

Nekateri so Fordu v javnosti močno zamerili preodločno zagovarjanje predsednika Nixona in poudarjanje v prepričanost Nixonove nedolžnosti.

V Aziji letos manjši pridelek živil

WASHINGTON, D.C. — Poznavalci razmer opozarjajo, da bo letos pridelek hrane v Aziji na splošno manjši, kot je bil v zadnjih letih. Vzrok temu ne bo toliko vreme kot pomanjkanje umetnih gnojil.

Ta so uvažali pretežno iz ZDA in Japonske, kjer pa je produkcija teh padla zaradi pomanjkanja olja.

EGIPTSKI PREDSEDNIK SADAT ODSTAVIL UREDNIKA AL AHRAMA HEYKALA

BEIRUT, Lib. — Mohamed Hasana Heykal je bil skozi 20 let ena najmočnejših političnih osebnosti v Egiptu. Osebni prijatelj predsednika Naserja, eden njegovih glavnih svetovalcev in tudi tolmačev njegove politike, si je kot glavni urednik dnevnika Al Ahram pridobil izredno velik ugled ne le v samem Egiptu, ampak v vsem arabskem svetu.

Ko je Naser umrl, je Heykal zapustil vlado, kjer je bil minister za informacije, ter znova ostal samo glavni urednik Al Ahrama, najpomembnejšega dnevnika v Egiptu. Postal je tudi svetovalec in do neke mere sodelavec novega predsednika Sadata. Vendar ni dosegel pri tem nikdar vpliva, kot ga je imel pri Naserju, bolj tesno se je povezal s Kadafijem, predsednikom Libije. Morda je bil vsaj delno tudi v tem vzrok njegovega nenadnega padca. Zadnji petek ga je predsednik Sadat imenoval za svojega novinarskega svetovalca, na mesto glavnega urednika Al Ahrama pa je imenoval Ali Amina, enega od vodilnih časnikarjev, ki je odšel še v času predsednika Naserja v tujino in se od tam ni smel vrniti.

Sadat je Ali Aminu dovolil komaj pred enim tednom vrnitev v Egipt, sedaj pa ga je postavil za posle vodečega in odgovornega urednika Al Ahrama. Uradno je novi načelnik podjetja podpredsednik vlade Abdel Kader Hatem, ki je istočasno tudi minister za informacije. Ta je prevzel vodstvo časopsnega podjetja Al Ahram iz rok Heykala in nato predstavil osobju novega odgovornega urednika Ali Amina.

Sodijo, da Heykal novega mesta kot predsednikov častni svetovalec ne bo sprejel, ker se je v preteklosti branil vseh sličnih mest, poleg tega je pa to očitna odstavitev Heykala z mesta, kjer je bil njegov vpliv najmočnejši. Ko mu je bil odvzet Al Ahram, mu je bil odvzet tudi glas v javnosti.

Sadat naj bi že nekaj časa ne bil posebno zadovoljen s Heykalom, ki je hodil svojo pot, četudi zelo previdno. Ko je zadnji petek v svojem tedenskem članku v Al Ahramu pokazal odpor proti sedanji Sadatovi politiki pomirjevanja z Izraelom in posebno sodelovanje z ZDA in poudaril, da mora Egipt vztrajati v svojih zahtevah po popolnem umiku Izraelcev z vsega zasedenega arabskega ozemlja, je Sadat imel dovolj ter mu je spodmaknil tla. Pred časom bi bil Sadat to težko storil, ker je bil položaj Heykala v egiptski javnosti zelo trden in njegov ugled v vsem arabskem svetu močan.

Ko se sedaj Izraelci umikajo z egiptskih tal in so v teku priprave za razgovore z njimi tudi o umiku z Golanskega višavja, je položaj Sadata v Egiptu dovolj močan, da je lahko Heykala potisnil z vodilnega mesta za ustvarjanje javnega mnenja. Sadatu ni bilo po volji Heykalovo podpiranje libijskega predsednika Kadafija in nerazpoloženje do savdskega kralja Fejsala, sedanjega glavnega podpornika Egipta. Heykal se je zavzemal za še močnejšo uporabo arabskega olja za dosego arabskih mednarodnih političnih ciljev v času, ko je Sadat priporočal umirjenost in svetoval obnovo dobav arabskega olja ZDA.

Mohamed H. Heykal je arabski nacionalist, ki je z vso vnemo podpiral pan-arabsko gibanje pod vodstvom Naserja, pa branil tudi neodvisno in vodilno vlogo Egipta v arabskem svetu. Ni bil zadovoljen, ko je Sovjetska zveza dosegla premočan vpliv v Egiptu in je zato pozdravil Sadatovo odslovitev sovjetskega vojaštva iz Egipta, sedaj pa je postajal zaskrbljen, da utegnejo ZDA dobiti pri Sadatu premočan vpliv in s tem omejiti egiptsko neodvisnost v mednarodni politiki. Namigaval je, da sta se Washington in Moskva sporazumela o rešitvi razmer na Srednjem vzhodu na škodo Egipta in je zato pozival k previdnosti. Pri tem se ni dovolj oziral na želje predsednika Sadata, ki mu je zato zadnji petek pokazal, kdo je v Egiptu zdaj gospodar.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays Sundays and Holidays, 1st week of July
Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
• Združene države:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
• Kanado in dežele izven Združenih držav:
$20.00 na leto; $10.00 za pol leta; $6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$20.00 per year; $10.00 for 6 months; $6.00 for 3 months
Friday edition $6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
83 No. 25 Tuesday, 5, 1974

Zbornik 1971-72

I.

Menim, da ni treba posebej razlagati, kateri Zbornik imamo v mislih, kadar zapišemo ta naslov. Letos mineva že celega četrt stoletja — premislite dolgih 25 let — odkar ta znamenita knjiga redno prihaja k nam iz daljne Argentine, vselej z bogato vsebino dragocenih podatkov in razprav o plodnem življenju in delu ne le slovenskih zdomcev po svetu, ampak tudi o položaju in borbi naših narodnih bratov za mejami matične domovine Slovenije.

Zadnji Zbornik je glede obravnavanja problemov zamejskih Slovencev posebej značilen. Z znanstveno točnostjo in preciznostjo, podprto z navedbo zanesljivih virov, nam slikajo razprave o položaju slovenskih ljudi na Primorskem, Tržaškem in Koroškem polpreteklo in sedanje stanje na teh ozemljih. Jasno in zgovorno izpričevalo je to, kako se zdomska slovenska skupnost s skrbjo briga za brate, ki so izpostavljeni načrtnemu in včasih nasilnemu raznarodovanju tik za mejami slovenske republike in kako hoče od svoje strani doprinesti svoj bogati delež k borbeni aktivnosti teh skupin. Taka skrb je tembolj razumljiva ob ponavljajočih se vesteh, da jih matična republika Slovenija zanemarja in v narodnem oziru pušča v nemar, dajajoč prednost partijsko-ideološki dejavnosti med zamejci pred brambo narodnih vrednot in pravic.

V sedanjem Zborniku, ki je nas pravkar dosegel, dr. A. Podstenar (pisateljski pseudonim) zaključuje svojo monumentalno razpravo o koroških Slovencih, kakršno bi v vsej naši literaturi komaj našli. V šestih zaporednih Zbornikih obravnava z bogatim dokumentarnim materialom podprt razvoj in sedanje stanje koroških Slovencev s političnega, versko-cerkvenega, narodnostnega, gospodarskega in kulturno-političnega vidika. Njegovo delo je naraslo za debelo knjigo in nič ni pretiran predlog, naj bi se ponatisnilo v posebni knjigi. Mnenja smo, da je sedaj vrsta na Koroščih samih, da Podstenarjev doprinos k njihovemu življensko važnemu vprašanju ohrani v posebni knjigi in uporablja kot zanesljivo gradivo za obrambo njihovih pravic in za reševanje njihovega narodnega obstanka samega.

Za nas v širnem svetu je zadnje poglavje Podstenarjeve razprave zanimivo in zelo vredno branja, ker pisec v njem slika sedanji položaj naših koroških bratov, se pravi: uveljavljanje avstrijske miselnosti nad tem avtohtonim ostankom slovenske zgodovinske prisotnosti na koroškem ozemlju. Dotakne se tudi slovenskih emigrantov, ko opisuje, kako si jih je izposodil in privoščil koroški deželni glavar v boju zoper Družbo sv. Mohorja v Celovcu, ko se je ta potegovala za nakup starega, za slovensko zgodovino važnega samostana v Vetrinju, predobro poznanega protikomunističnim beguncem. Že radi tega je Zbornik vredno kupiti.

Tudi problemi slovenskega dela naroda pod italijansko oblastjo so to pot temeljito obdelani. Trije kompetentni pisci dr. B. C. Novak z univerze v Toledo, Ohio, J. Boltar iz Trsta in dr. A. Bratuž iz Gorice obravnavajo položaj slovenske manjšine v Italiji, njeno narodno politiko nasproti komunizmu in njen boj za narodne pravice, ki odklanja politično vključevanje Slovencev v italijanske stranke pod firmo "fratelance". O teh vprašanjih bi moral biti vsak zaveden emigrant dobro poučen, saj ta del naroda živi na najbolj mednarodno občutljivem koščku Erope, kjer se stikajo tri rase in tri kulture. Kdo med nami bi se ne hotel imeti za zavednega Slovenca, ki mora vse to poznati in se budno zanje zanimati! Vzemi v roke Zbornik 71-72 in beri, da boš poučen!

Pod zaglavjem "Razprave in pričevanja" najdeš v Zborniku šest krajših sestavkov: dr. M. Komarja filozofsko tezo "Osebne vezi in borba", dr. L. Sirca študijo o gospodarsko-socialni stvarnosti v domovini: "Protislovja samoupravljanja", dr. Lud. Puša članek o vlogi denarja v ameriškem volivnem procesu "Ameriška demokracija in dolar", dr. C. Jelenca spis o nastanku Osvobodilne fronte, in pa dve daljši razpravi, ena iz peresa dr. T. Debeljaka, druga dr. O. Ambroža. Debeljak razpravlja o simbolih narodnosti in državnosti slovenskega naroda, pestro, naslikanih na izredno zanimivo zgodovinsko ozadje. Ambrož pa prispeva zelo zgoščen povzetek iz svoje študije, ki je v knjižni obliki izšla v angleščini v New Yorku o sovjetsko-kitajskem sporu in v tem povzetku zlasti podčrta odnos do tega spora od strani jugoslovanskega komunističnega režima, pod naslovom "Trikot: Moskva-Peking-Beograd". Obe razpravi sta zgrajeni na obširnem dokumentarnem materialu in nosita znanstven pečat.

Že tradicionalno je v Zbornikih poglavje "Naši gorniki", ki tudi v sedanji knjigi zavzema častno mesto z opisi plezalnih podvigov na visoke gore. Ne gre samo za osvojevanje zasneženih vršacev v Andih, kjer so si slovenski gorniki priborili velike trofeje; to pot gre za udeležbo naših plezalcev pri ekspediciji na sam Everest! To pa ni kar tako! Vredno branja in slike so res krasne.

Med osebnostmi, ki so "slovenstvu v čast, narodu v ponos", so tokrat uvrščeni možje, ki na raznih delih sveta vsak na svoj način delajo čast narodu, ki so iz njega izšli. Dr. R. Čuješ je zanesel slovensko ime na katoliško univerzo v Novi Škotski, napisal nekaj znanstvenih knjig in revijalnih razprav; dr. E. A. Fonda, Tržačan po rodu, se je znanstveno in vzgojno uveljavil v Braziliji; dva pa na misijonskem polju delujeta z velikim uspehom na azijskem kontinentu. A. Majcen SDB pridobiva duše za Kristusa s svojo duhovno posvečeno roko, ki deli zakramente, zdravnik dr. J. Janež pa oznanja s svojo kirurško roko, deleč revnim ljubo zdravje, blagovest Kristove ljubezni zgovorneje od vsake misijonske pridige.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

TONE S KLANCA PIŠE

Zopet smo se zbrali prijatelji in njihove boljše polovice. Že pri vratih je pel Pavle: "Vsi so prihajali, njega ni b'lo..."

"Koga pa ni bilo, Pavle?" sem ga vprašal.

"Pa še vprašuješ, Tone! Kohoutka ni b'lo, Kohoutka!"

"Vidim, da se tudi na zvezde spoznaš in še na repatice povrhu.

"Rad bi katero teh repatic tudi kdaj videl, saj jih je že bilo toliko," si je zaželel Pavle.

"Ko se je prikazal komet leta 1910, nas vseh skupaj še ni bilo na svetu," se je vmešal Štefan. "Kaže, da mi res nobenega ne bomo videli v svojem življenju. Videli pa smo lepo sončni mrk v Ameriki pred leti."

"Petelinček nas je res tokrat potegnil in nam ni hotel pokazati svojega repa," sem pritrdil obema. "Kohoutek je namreč Čeh in če bi bil Slovenec, bi se pisal Petelinček po naše."

Medtem se je zbrala vsa družba in na mizo so prišle dobre stvari, tako da je vsa naša družba umolknila. Ko smo dobre stvari pospravili, se nam je pa pri dobri kapljici posebno razživel jezik. Štefan je kajpada moral poročati o svojem obisku v New Yorku. Pripovedoval nam je o delu srenje in posebno napeto je opisoval prosvetne ure, katere je dvakrat obiskal.

"Morda bi se pa ta način lahko uveljavil po drugih slovenskih župnijah," je pripomnil Jože. "V kolikor sem razumel, se tam enkrat na mesec zberejo po nedeljski maši naši ljudje v dvorani, kjer lahko kupijo prigrizek — seveda ne sme manjkati domačih klobas, nato pa imajo prosvetno uro s kakšnim predavanjem, koncertom, recitacijami in podobno. To je res posnemanja vredno in bi se morda lahko naredilo tudi v Clevelandu pri slovenskih župnijah, posebno ker danes nimamo več toliko prireditev kot svoje dni."

Vsi smo mu dali prav in smo mislili ne samo na Cleveland, ampak tudi na Chicago, Pittsburgh, Milwaukee, Denver, Bridgeport in druge slovenske naselbine. Morda tudi Kanada ne bi zaostajala. Predavanja bi se lahko medsebojno zamenjavala in ponekod bi lahko prišli tudi gostje na obisk. Na koncu bi se pa predavanja lahko objavila tudi v Ameriški Domovini, da bi jih brali še tisti, ki ne žive po skupnih naselbinah. Take misli smo razglabljali po svojih glavah in jih razvijali med seboj.

Štefan je potrdil, da bi bila to lepa misel in dodal: "Vsekakor pa se lahko hodimo učit v New York!"

Še druge stvari smo razglabljali in naši jeziki še Družbe sv. Mohorja niso pustili pri miru.

Pavle je bil prvi, ki je prinesel Mohorjeve bukve na dan: "Kaj pravite, fantje, Mohorjeve knjige so se podražile?"

Jože ga je zavrnil: "Saj veš, da je danes vse dražje!"

Moral sem zbranim prijateljem povedati, da sedaj Amerikanci nismo več v takem položaju kot včasih. "Dolar je padel in v Evropi so se cene povišale za vse stvari. Tako smo mi dvakrat na slabšem."

"Že, že," je rekel Štefan, "ampak pomisliti moramo, da knjige kupujejo tudi upokojenci, pokojnina se pa ni toliko zvišala. Za nas, ki delamo, to res ni preveč in mi z lahkoto zmoremo udnino."

Prišli smo do sklepa, da bi bilo mogoče pametno, če bi v bodoče vse slovenske založbe, predvsem pa Mohorjeva v Celocu, začela z dvojnimi cenami, za tiste, ki so redno zaposleni, bi lahko zvišali udnino na kakih dvanajst dolarčkov, za tiste, kateri so v pokoju, pa bi jo znižali na kakih osem dolarčkov.

Moral sem fantom pripovedovati o težavah koroških Slovencev in o važnosti družbe. Da bi pa res kaj pomagali, smo pa vsi skupaj nabrali udnino za novo leto za vsakega izmed nas in nekateri so dali še nekaj povrhu. Zbral sem denar in ga drugi dan poslal Slovenski pisarni v Baragovem domu. Mislim, da smo vsaj nekaj naredili za narod in upam, da bo vsak bralec te kolone naredil prav tako.

Ko smo se tako pogovarjali, so pa naše boljše polovice kar izginile in se začele pogovarjati po svoje. Ker teh pogovorov nisem slišal, je moja boljša polovica nekaj napisala o njih.

*

Fantje so začeli svoje razgovore, me pa smo se stisnile v svoj kotiček in tudi naši jeziki so se pridno vrteli. Dekleta so se najbolj razgibala v razgovoru, kako nam je všeč življenje v velikem mestu. Zanimivo je, da ima samo Francka rada življenje v velikem mestu, vse druge pa rajši živimo v manjših krajih, toda ne predaleč od večjega mesta. Zrak je boljši, sonce se ne upira naravnost v zidove in več je zelenja — in zelenje Slovenci še posebno ljubimo. Ni pa povsod hribov in planin, teh nekatere posebno pogrešamo. Tudi za otroke je boljša manjša naselbina, v to smo skoro vse prepričane. Življenje otrok je veliko bolj prijetno v manjšem kraju kot pa v velikem mestu, v otroku ostane sanjava podoba narave, kot je letal po travi na vrtu ali spuščal zmaja v vetrovih pomladanskih dneh. Sama se spominjam, kako je moja boljša polovica takoj po poroki hotela v večje mesto zaradi nadaljevanja študija. Oh, pa ko sem videla New York in druga večja mesta, me je stisnilo pri srcu, ker nisem prav nič domačega našla. Le vroči asfalt, visoke hiše in tuje hladne obraze.

Tudi na kuho je nanesla beseda. Odkrile smo, da kuhamo največ kar preprsto in domače. Kar juhce se držimo, posebno pozimi, da nas greje in drži pri zdravju. Juha je enkrat goveja, drugič kurja z najrazličnejšimi cmoki in žličniki. Najbolj pa so nam pri srcu zdrobovi cmoki (gresovi knedeljčki). Jaz jih takole naredim: Dobro žlico ali dve Crisco masti, 2 ali 3 cela jajca, malo majarona in soli po okusu dobro premešam z leseno žlico. Nato pridam zdrob (navadno cream of wheat). Za zdravje ni dober tisti zdrob (prav tako ne riž), ki se skuha zelo hitro, uporabljam tistega, ki se kuha najmanj pet minut. Dodajam ga počasi, kar je zelo važno, tako da dobi primerno gostoto. Rajši imam bolj mehko, kot pa pretrdo. Ko je vse to narejeno, je treba pustiti počivati okrog deset minut. Nato pa je treba zajemati po pol kavne žličke te zmesi in vlagati v vrelo juho. Vreti mora počasi nekaj minut, nato naj pa spet stoji okrog pet minut, preden se servira. Bog žegnaj!

Vse svoje prijatelje in prijateljce lepo pozdravlja

Tone s Klanca

Pri Mariji Vnebovzeti bodo poprijeli mladi

CLEVELAND, O. — Življenje je borba — življenje ni smeh od dne, ko nas je babica v plenice povila, in bo, dokler nas ne bo smrt z mrtvaškim prtom pregrnila. Prisiljena je borba najprvo za lastni obstoj, za obstoj družine, za narod in za ohranitev vere.

Prav v teh letih preti nevarnost, da ohromi naše farno življenje — če ne bomo čuječi in če bomo stali le ob strani, ko se nekateri na vso moč prizadevajo, da bi fara obstala — in še več, da bi napredovala.

Društvo Najsv. Imena Jezusovega pri Mariji Vnebovzeti se tega dobro zaveda in zato si na vso moč prizadeva farno življenje poživiti in faro ohraniti tako, kakršna je, vsaj še 40 let. Zato naše društvo pogosto vabi farane v farne prostore. Seveda je društvo veselo morebitnega lepega uspeha tudi od finančne strani — saj gre vedno ves dobiček za cerkvene potrebe — pa je veselje tud nad tem, da pridejo ljudje skupaj, se med seboj spoznavajo in dajejo s svojo prisotnostjo poudarek, da se zanimajo, da jim je na tem, da farno življenje živi in raste.

To pot se mislijo izkazati samo fantje DNIJ — sami naši mladi gadje — si vihajo rokave in vabijo vse, "ker leze in gre" 16. februarja po večerni šesti maši v šolsko dvorano na večerjo s špageti, oni pravijo na — *delicious spaghett-dinner.*

Ni vse v tem, da bomo pospravljali s krožnikov dobro pripravljene špagete — mislijo nas še zabavati na čisto nov, svojevrsten način. Že ne bo navadna večerja, ko pa nazivajo tisti večer 16. februarja *"Spaghetti Vegas Night"*.

Naj fantje le pokažejo, kaj znajo, koliko zmorejo in kaj hočejo!

Od nas faranov je odvisno, v koliko se zavedamo in koliko cenimo delo naših mladih slovenskih fantov.

Vstopnice za to večerjo so v predprodaji. Po mašah v nedeljo jih bodo prodajali še v cerkvenih vežah, dobe se tudi pri članih društva. Kličite telefon: John Gorshe 541-2452; Tom McNulty 261-1590; John Buchnan 486-2176; Ed Kocin 451-6792 in Hank Skarbez 451-4109.

Cena za eno dušo je samo $2.50, kar ni po moji pameti za danes znesek, ki bi odbijal — zato upam na polno udeležbo.

Želim, da se veseli vidimo v soboto zvečer, 16. februarja, po 7. uri.

J. P.

Zahvala Društva Kristus Kralj št. 226 KSKJ

EUCLID, O. — Odbor Društva Kristus Kralj št. 226 KSKJ se najlepše zahvaljuje vsem, ki so kakor koli sodelovali pri praznovanju 45-letnice društva in 25-letnice, kar vodita društvo in to zelo uspešno predsednik Ulrich Lube in tajnica Mary Zupančič.

Med nami smo imeli mnogo odličnih gostov, katere želim tu omeniti in se jim še posebej zahvaliti za prijaznost. To so: č. g. Rudolph Praznik, župnik Sv. Vida, g. in ga. Joseph J. Nemanich, glavni predsednik KSKJ, g. in ga. Edmund Turk, kateri je zastopal guvernerja Ohia, g. in ga. Tim McCormik (State Representative), kateri je zastopal državno zbornico, g. in ga. Raymond Kudukis, direktor Public Utilities, ki je zastopal župana mesta Clevelanda, g. in ga. John Pestotnik, predsednik United Slovenian Soc., g. Tony Petkovsek, kateri je tudi vodil program.

Omeniti želim tudi osebe, ki so sodelovale pri programu, gg. Ivan Rigler, Joseph Penko, Matt Dolenc in Charlie Tercek. Prav ljubko so nam zapele Zupančič in Hlabše deklice, g. Steve Valenčič in Vrtošnik trio, harmonike in kitara, mladi in nadebudni Tim Grzely, mojster na harmoniki. Vsem prav lepa hvala!

Prav tako se moramo zahvaliti ge. Smolič in njenim pomočnicam za okusno pripravljeno večerjo in lepo postrežbo! Najlepša hvala točajem z g. Al Pestotnikom na čelu, kateri so nam priskočili na pomoč od radijskega kluba.

Najlepša zahvala Ameriški Domovini in Amerikanskemu Slovencu za objavljanje člankov! Še posebej hvala g. Jožetu Melaherju za uvodnik in zgodovino društva, objavljeno v glasilu KSKJ.

Prav lepa hvala g. dr. Milanu Pavlovčiču in g. Tonyju Petkovšku za oglaševanje na radio WXEN.

Vsem, ki ste se udeležili naše prireditve in s tem dali priznanje in čast preds. Ulrichu Lubetu in Mary Zupančič, najlepša hvala!

Dodati še želim, da bi bilo naše veselje popolno, ko bi bili imeli med nami oba slavljenca. Ali na žalost se je dogodilo, da je moral predsednik Ulrich Lube nenadoma v bolnico. Tako je kanila grenka solza v srce marsikoga teh, ki so prišli, da bi mu čestitali in se mu zahvalili za vse njegovo požrtvovalno delo in skrb.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat najlepša hvala!

Frank Šega

STRPNO TOLMAČENJE DRŽAVNE USTAVE

CLEVELAND, O. — Federalno sodišče v Berlinu je odločilo, da načelo državne nevtralnosti v verskih zadevah, ki je uzakonjena v ustavi Zahodne Nemčije, ne pomeni, da vlada ne sme priporočati verskega pouka v državnih šolah.

Federalno sodišče v Berlinu se je s tem odlokom, datiranim 30. nov. 1973, postavilo na tako stališče na pritožbo nekega nemškega državljana iz Aachena, Zap. Nemčija, ki je s tožbo na sodišču zahteval prepoved molitve v državnih šolah. Sodišče v Aachenu in prizivno sodišče v Muensteru je ugodilo pritožbi nemškega državljana v Aachenu, se pravi, je odločilo, da je skupna molitev v državnih šolah protiustavna in nezakonita, dočim je Vrhovno federalno sodišče v Berlinu tolmačilo tisti del ustave, ki določa odnose med državo in Cerkvijo, mnogo bolj strpno in široko.

Federalno sodišče v Berlinu dopušča učencem v državnih šolah svobodo, da se po svoji lastni odločitvi in prostovoljno morejo udeleževati skupnih šolskih molitev. Sodišče je pri tem celo izrazilo upanje, da bi skupne šolske molitve mogle pritegniti in vplivati tudi na učence, ki se sicer za vero in verske zadeve ne zanimajo, da bi se jim s prisotnostjo pri molitvah privzgojila verska strpnost, ki najbolj blagodejno vpliva na lepo sožitje vseh državljanov.

Federalno sodišče v Berlinu je tudi izjavilo, da imajo nemške federalne države po federalni ustavi pravico uvajati možnost verskega pouka v državnih šolah, kjer državljani tako želijo.

Ob tej značilni in važni odločitvi Federalnega sodišča v Berlinu za ZRN se moramo zamisliti vsi ameriški državljani in se vprašati, kam nas vodijo odločitve našega ameriškega Vrhovnega sodišča, ki še v nobenem primeru ni pokazalo verske strpnosti, ampak se dosledno postavlja na protiversko stališče.

Podlaga za razvoj ameriškega šolstva so prvotno bile farne šole, ki so jih prvi naseljenci organizirali za svoje otroke takoj po prihodu v Ameriko. Šele iz teh se je polagoma razvilo državno šolstvo. Tudi v državnih šolah so več kot 100 let svobodno in po lastni odločitvi lahko molili v skladu z versko pripadnostjo večine šolskih otrok v tistem kraju. Amerika se zaradi tega ni podrla. V šolah so se vzgajali pošteni in delavni državljani, v šolah so se otroci učili spoštovati Boga, starše in učitelje, tudi trdo so jih učili reda in spoštovanja svojega bližnjega. Amerika se ni dvignila na prvo mesto v svetu samo s pomočjo svojih vlad, dvignili so jo dobri, pošteni in delavni ameriški držaljani.

Sedaj se upravičeno vprašujemo, zakaj smo v zadnjih letih morali spremeniti to zanesljivo pot k narodnemu napredku in lepemu sožitju med vsemi državljani. In ali bo to dobro za Ameriko!?

J. M.

Deset važnih nasvetov za varčevanja gasolina

1. VOZITE Z MANJŠO BRZINO!
Če vozite 50 milj na uro namesto 70 milj, prihranite za 4 milje gasolina pri galonu.
2. NADOMESTITE SLABE SVEČKE!
Ena nepravilno vžigajoča svečka lahko zapravi za 4 milje gasolina pri galonu.
3. IZOGIBAJTE SE PRAZNEGA TEKA MOTORJA!
Prazni tek motorja lahko porabi na uro pol galona gasolina.
4. NADOMESTITE UMAZANE ZRAČNE FILTERJE!
Zamašen zračni filter porabi do 1 milje na galon.
5. PREGLEJTE DUŠLJIVO OBRATOVANJE UPLINJAČA (CARBURETORJA)! Nepravilen uplinjač lahko zapravi do 3 milje gasolina pri galonu.
6. NAPRAVITE VSAKO LETO USKLADITEV — TUNE UP!
Pravilno prilagojeni motor lahko prihrani do 1 milje na galon.
7. UPORABLJAJTE HLAJENJE POLETI VARČNO (AIR CONDITIONER)! Premočno hlajenje avta lahko zapravi do 2 milje gasolina na galon.
8. RABITE PRIPOROČENO GORIVO!
Pri nakupu avto vam je bilo priporočeno, kakšen gasolin uporabljajte. Držite se tega!
9. PRILAGODITE HITROST PROMETNIM RAZMERAM!
Nepotrebno ustavljanje lahko porabi do 2 milji gasolina pri galonu.
10. IMEJTE GUME PRAVILNO NAPOLNJENE!
Premalo napolnjene gume lahko porabijo do pol milje pri galonu.

RAZTEGNITE VAŠE MILJE! VOZITE S PAMETJO!

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Šestdesetletniku Ivanu Marnu

Odločitev. Ko je prišla vojna in z njo OF, je Ivan Marn vedel, kje je njegovo mesto. Medtem, ko so se skoro vsi krščanski socialisti pridružili OF in partizanom, so se Ivan Marn in imenovani zavestno uprli komunističnemu nasilju. (Ob prihodu vevških krščanskih socialistov v hribe, je Kocbek v svoji "Tovarišiji" zapisal: "Krščanski socialisti so nam dali svoje najboljše...) Povedati pa je treba, da v tistih časih komunističnega divjanja in okupatorskega nasilja taka odločitev ni bila lahka. V Zalogu in v D. M. v Polju je bila ta odločitev desetkrat težja kot pa v kmečkem podeželju z močno krščansko tradicijo. V poljski občini je bilo namreč razmerje za partizane in za OF 1:4, eden proti, štrije za. Odločitev je bila težka, to je občutii tudi Ivan, a bila je dokončna. Pridružil se je vaški straži in po letu 1943 domobrancem in potem je hodil tista pota, kot tako mnogo tisočev slovenskih fantov in mladih mož. Od zmage do zmage nad rdečim sovragom. Ko naj bi bila Slovenija očiščena partizanstva, je prišel umik in tudi Ivan se je znašel v Vetrinju, kjer je tudi ostal. Preživel je dobo koroških taborišč, a preden je dosegel popolno svobodo v novi domovini, je moral še skozi zapor v rokah zaveznikov, v katere je tudi on veroval vsa vojna in revolucijska leta. Končno je bilo tudi njemu dano, da je odjadral svobodni deželi nasproti in tedaj se je začel tretji del zgodbe njegovega življenja.

Aktivno vztrajanje v odločitvi. Leta 1948 je Ivan z drugimi fanti in "samskimi možmi" zapustil Koroško in priplul v Kanado z odločno voljo začeti življenje znova, iz nič, in nadaljevati delo v svoji odločitvi. Kmalu po odsluženi pogodbi ga že vidimo v Torontu, kjer so se začeli zbirati bivši taboriščniki, da si uredijo svobodno slovensko srenjo. Ta je pognala korenine okoli slovenskega duhovnika. Dr. Jakob Kolarič C.M. je začel zbirati slovensko družino, da jim je vsako nedeljo maševal in pridigal. Ustanovili so lastno župnijo in začeli akcijo za svojo cerkev. Ivan Marn je bil aktivno zraven: pri dobrodelnosti Karitas, bil predsednik društva N.I.J. in bil pri zbiranju fonda za slovensko cerkev. Sodeloval pa je vedno s svojim samostojnim mišljenjem, s svojo organizacijsko vnemo in z zvestobo idealom, za katere je naredil veliko odločitev.

Ko je leta 1954 prišla za njim žena Silva s sinom in tremi hčerkami, je Ivan mogel z veselejem ugotoviti, kako skrbno je žena čuvala doma družino pred pogubnimi vplivi nove šole, ki so jo organizirali komunisti. Ni čuda, da je tedaj Marnova družina v Torontu nanovo zaživela v svoji naravnosti. Od sedaj naprej mu je bila družina kot drugo svetišče; zanjo je živel in delal, v njej se je spočil in v njej navzel novih moči za delo in za društveno življenje.

Ko se je ustanovilo prosvetno društvo Baraga, je bil Ivan njegov prvi predsednik. In tista doba je bila bogata in razgibana, kulturno-prosvetno delo je cvetelo. V tisti dobi so tudi začetki slovenske šole v Torontu. Bil je tudi dolgoletni predsednik Društva Slovencev, ki se je po razpustu prosvetnega društva preimenovalo v Društvo Slovencev Baraga. V tem svojstvu je bil duša vseh 14 slovenskih dni. Pomagal je pri ustanavljanju Društva Slovenski Dom in bil več let v njegovem odboru. Še vedno je v konzorciju Slovenske pisarne in zvest član Društva Borcev. Vsa leta zastopa revijo "Duhovno življenje". Kot ustanovni član je pomagal priklicati v življenje Hranilnico in Posojilnico slovenskih župnij in bil nekaj časa tudi v njenem vodstvu. Politično je vedno pripadal slovenski krščanski demokraciji in trenutno zavzema mesto v njenem zaupniškem zboru.

Težko bi bilo navesti vse njegovo delo za slovensko skupnost. Koliko ur ji je žrtvoval, koliko sil ji je dal! Kako je vztrajal v idealizmu, ko so se nekateri tej skupnosti odmikali, ali pa, ker so se popolnoma posvečali pridobivanju zakladov tega sveta. Ivan je vztrajal, ko so eni odhajali, ker jih je klical Gospod, ko so drugi utihnili, da bi si olajšali obisk rdečega raja ali ko so tretji razočarani omahovali.

Ivan Marn, šestdesetletnik, pa še vedno trdno stoji in s tihim ponosom zre na svojo odločitev in na delo preteklih let. V njem ni omahovanja, a tudi ne obsoja nikogar. Še na mnoga leta, dragi jubilant! Kdor bo vztrajal do konca v svoji odločitvi, bo videl zmago resnice in pravice. In resnica nas bo osvobodila!

P. M.

Še o Zborniku

Kakor je nekdo že omenjal na tem mestu, je prispela v Toronto velika knjiga slovenske emigracije ZBORNIK 1971-1972. Knjiga je takega obsega, da ni čudno, da je potrebovala toliko časa, da je prišla med nas. Zbrati gradivo za tako knjigo in ga urediti, ga natisniti in izdati v obliki knjige in vse to v prostem času brez kakršnega koli upanja na kakšno plačilo, to ni šala, za vse to je potrebna junaška mera požrtvovalnosti in idealizma.

Med tvarino, ki je bila omenjena v tem ZBORNIKU, je treba spregovoriti še o dveh prilogah, ki jih ta knjiga emigracije prinaša in ki ji dajeta posebno vrednost ter privlačnost. Prva priloga je umetniška, ki prinaša fotografje kiparskih in slikarskih del šestih slovenskih umetnikov: Goršeta, Ahčina, Bare Remčeve, Kramolca, Bukovca in Žirovnika. Druga priloga je pa goriška. Že samo ti dve prilogi sta velike vrednosti.

Kakor je bilo že objavljeno, letošnji ZBORNIK stane $8. Za naročila po pošti je treba še nekaj za poštnino. Se priporoča za naročila

Uprava Slovenske pisarne
618 Manning Ave.
Toronto, Ontario
M6G 2V9

Če bo primanjkovalo olja

Ontarijsko ministrstvo za industrijo in turizem je v letošnjem januarju izdalo dolgo razpravo, ki govori o pomanjkanju pogonske sile in o posledicah, ki bi jih to pomanjkanje imelo za turizem in za letoviško industrijo. Podatke je zbral in razpravo napisal visok uradnik tega ministrstva Slovenec dr. Peter Klopčič. Z njegovim dovoljenjem bom skušal izsledke te razprave objaviti na teh straneh Kanadske Domovine.

Za uvod nekaj o petrolejski industriji. Ta industrija je razdeljena na države, ki olje izvažajo, na tiste, ki ga porabljajo, in na tiste, ki njegovo izmenjavo posredujejo.

Združene države so bile leta 1972 na prvem mestu v oljni produkciji. Proizvajale so približno vsak dan 11.2 milijona sodov olja. Na drugi strani so pa bile tudi največji potrošnik olja, saj ga porabijo približno 17.4 milijonov sodov na dan. Rusija je na drugem mestu v proizvodnji (8.6 milijonov sodov), a ga istočasno izvozi en milijon sodov na dan. Nato pa sledijo v produkciji olja sledeče države: Savdska Arabija 8.3 milijonov na dan. Za njo pridejo članice tzv. OPEC (Organization of Petroleum Exporting Countries). Te so: Iran s 5.8 milijoni sodov na dan, Venezuela 3.4 milijoni, Kuvajt 3.5 milijoni, Libija 2.3 milijoni, Irak 2.2 milijona, Nigerija 2.1 milijona, Abu Dhabi 1.4 milijona, Indonezija 1.4 milijona, Algerija 1.1 milijona, Katar 0.6 milijona.

Med deželami, ki so bogate na olju in med potrošniki so posredniki, to so velike oljne kompanije. Najbolj znane med njimi so "sedem sester": Exxon Corp.; The Royal Dutch Shell Group; Mobil Oil Corp.; Texaco Inc.; Gulf Oil Corp.; Standard Oil Co. of California in British Petroleum Co. Limited. Pet od njih je ameriških, ena je angleška, ena po angleško-holandska. Poleg teh velikank je še nekaj manjših družb.

Kaj naj proizvajajo iz surovega olja, je bilo v mirnem času navadno prepuščeno oljnim družbam samim. One same so odločale po svojih gospodarskih vidikih. V Ameriki je navadno šlo vsakega pol soda surovega olja za bencin. Edino v vojnem času in v teh dneh pomanjkanja energije, bo v te odločitve začela posegati vlada, kar je že skrajni čas, kakor pravijo kritiki oljne industrije.

Še nekaj o razmerju med narodi, ki olje izvažajo, med oljnimi družbami in med narodi, ki ga veliko porabijo. Od začetka tega stoletja vse tja do leta 1969 so oljne kompanije in potrošniški narodi igrali odločilno vlogo. Lahko bi rekli, da je prevladoval trg kupovalcev. Po letu 1969 so se vloge zamenjale, nastopil je trg prodajalcev. Dohodki od olja so se naglo dvignili. Vlada Savdske Arabije je ceno podvojila. Libija in Irak sta enostavno podržavila oljne družbe. V Perzijskem zalivu so vlade postale partnerji oljnih družb. Vlada v Iranu ima izključno pravico in kontrolo nad oljno industrijo.

Zadnje leto so bili dobički oljnih družb velikanski. Profit družbe Exxon je porastel za 59.4%. Družbe opravičujejo ta profit češ, da krijejo slabo leto 1972. (Bo še.)

—o—

DOMA IN PO SVETU

Zvezni minister za energijo Donald McDonald je bil sredi preteklega tedna v Washingtonu, kjer se je razgovarjal o odnosih ZDA s Kanado zlasti na področju oskrbe z oljem. Kanada je med glavnimi uvozniki olja v ZDA. Pred krizo v oskrbi z oljem so ZDA omejevale uvoz kanadskega olja, ko je nastopila kriza in so bile ZDA odrezane od arabskega olja, se prizadevajo, da bi čim več olja dobile iz Kanade. S tem oljem se oskrbuje zahodni in srednji del ZDA. Ker je potreba po olju v sami Kanadi narastla, je njegovo izvažanje postalo sporno.

Nekateri bi radi izvoz olja v ZDA popolnoma ustavili, pa se je predsednik P. E. Trudeau postavil na stališče, da to ne gre, ker moramo gledati, da "dobro sosedstvo ohranimo". V tem oziru in v tej smeri je razlagal položaj v Washingtonu tudi MacDonald. Pri tem je razlagal zlasti visoko izvozno carino, ki je kanadsko olje za ZDA močno izenačila s cenami tega s Srednjega vzhoda. Razpravljali so seveda tudi o konferenci, ki jo je sklical Nixon za 11. februar in na kateri bodo države, ki olje kupujejo, skušale celoten položaj proučiti in poiskati najboljši izhod iz težav, ki jih je oljna kriza povzročila svetovnemu gospodarstvu.

*

Pokrajinska vlada Quebeca bi rada čim preje dosegla sporazum z Indijanci in Eskiimi na področju James Bay-ja, kjer hoče zgraditi velikanske elektrarne, ki bodo v celoti z vsemi dodatnimi napravami stale kakih 5.8 bilijonov. Zastopniki Indijancev in Eskimov niso vneti za kak nagel sporazum, četudi jim je vlada ponudila 100 milijonov dolarjev odškodnine za njihove pravice.

Oni ne vidijo v tem kake posebno širokogrudne ponudbe, ker bi se morali odpovedati svojim pravicam na omenjenem področju za vselej. Za nje pomeni to način življenja, ki bi se mu morali odpovedati ne le za sebe same, ampak tudi za vse prihodnje rodove.

V KANADI OLJA DOVOLJ — V Kanadi imajo olja na pretek in ga zato izvažajo v ZDA, pa imajo vendar težave pri oskrbi lastne dežele. Minister za energijo Donald McDonald (na sliki) mora gledati, da je dovolj olja in njegovih izdelkov v vzhodnem delu Kanade, ki zavisi v dobri meri od uvoženega olja, ko domače z zahodnega dela dežele nima še primernega načina dobavljanja tja.

Kljub upiranju je očitno, da bo prej ali slej do sporazuma prišlo, ker Indijanci in Eskimi pač nimajo sredstev in potrebne moči, da bi se vladi in njenim načrtom mogli za dolgo uspešno ustavljati.

*

Znani nemški dnevnik "Die Welt" v Hamburgu je prijel BBC zaradi predvajanja filmov o drugi svetovni vojni, ki da Nemce prikazuje preveč "nacistične" in premalo "resnične". List trdi, da taki filmi ne spadajo v današnji čas, ko se svobodna Evropa prizadeva za čim boljše odnose med svojimi narodi.

*

Šest ameriških šolarjev iz Singapurja je bilo zadnji teden prijetih v severni Tajski, ko so se vzpeli na velikanskih kip Bude. Tajci so budisti in so to dejanje smatrali za bogoskrunstvo. Vseh šest so prijeli in bodo jutri odgovarjali pred sodnikom za svoje dejanje.

Le kaj bi dejali v ZDA, če bi prišli tuji študentje v kako cerkev, pa bi začeli plezati po oltarju?

*

Nadškof iz Canterburyja Michael Ramsey, duhovni vodnik 45 milijonov anglikancev, vključno episkopalcev v ZDA, je na vprašanje, kaj sodi o poročilih o obsedenosti in izganjanju hudega duha, dejal, da obstoje "zle sile nadnaravne vrste, ki se včasih polaste ljudi". Prav tako so znani slučaji pristnega izgona takih duhov, toda to, o čemer se sedaj govori in razpravlja v javnosti, so "večji del čenče".

*

Kanada je po zgledu ZDA pretekli teden ukinila vse omejitve izvoza kapitala. Ena od posledic tega ukrepa bo izenačevanje obrestne mere na posojila na obeh straneh oceana.

*

Cene na debelo so v decembru 1973 porastle v Kanadi za 0.8% in so bile za 25.5% višje od onih eno leto preje.

*

Zahodno Kanado je sredi preteklega tedna zajel izreden val mraza. V Edmontonu je toplomer kazal —42 F. Pravijo, da je zaradi mraza umrlo v Alberti vsaj 9 ljudi, odkar so 28. novembra lani našli 23 mesecev starega otroka zmrznjenega komaj 100 yardov od njegovega doma v Edmontonu. Dalje na severu je bilo že bolj mrzlo. V Dawsonu je toplomer kazal —53 F, v Yellowknife pa celo —54 F.

*

Načelnik Air Canada je objavil, da ne bo nobenih odpustov osobja zaradi sedanje krize energije, ni pa maral reči, da ne bo nobenih povišanj cen za letalska potovanja.

—o—

Avto bo mrtev, živel konj

Renesansa konjeniškega športa v Zahodni Nemčiji. Vsak trideseti državljan ZRN že trdno sedi v sedlu, pogosto na lastnem konju, vsak peti si to srčno želi.

V Zahodni Nemčiji je kakih pol milijona konj, le deset odstotkov od tega so delovni konji. Približno 40.000 jih je dresurnih, kakih 20.000 pa tekmovalnih. Večina jih služi za nedeljsko razvedrilo. Nemci namreč zadnje čase odkrivajo lepote "konjske ježe". Če bi bilo možno, bi jahalo kar 13.2 milijona državljanov ZRN, kot sporoča Nemška športna zveza.

Še pred petimi leti se je zdelo, da sta izletniški avto in motorno kolo izrinila konja. Konj je odslužil, našteli so samo še 254,000 grl. Tedaj je shujševalni val spontano pognal ljudi v hleve. Športni zdravniki so začeli priporočati jahanje zlasti pri motnjah v krvnem obtoku in srcu, pa razrvanih živcih. Jahanje, ki je dotlej veljalo le še za šport petičnežev in odličnikov, je začelo postajati množični šport.

Nekateri sociologi sodijo, da gre pri tem predvsem za socialni prestiž, drugi pa, da so tudi kavbojski filmi in televizijske serije pri gledalcih vzbudile domotožje po močnih hlevskih vonjih. Churchill je nekoč posmehljivo dejal, da jahanje kroji značaj in je zlasti priporočljivo za otroke: "Celo če si zlomijo vrat, je to vendarle lepa smrt—zlasti v galopu."

LJUDSTVO NA KONJU

Danes je v ZRN že več kot 2000 jahalnih društev z 260.000 organiziranih članov. Mesečna članarina je od 20 do 60 mark, prišteti je še učne ure in izposojevalnino za konje. Petina članov so ženske (največ je tajnic) in 20 odstotkov članov ni starejših od 14 let.

Precej Zahodnih Nemcev ima že tudi svoje konje, v predmestjih namesto garaž poganjajo hlevi kot gobe po dežju. Za zdaj konj seveda še ni poceni, čeprav ga je mogoče kupiti že za 1000 mark. Veliko povpraševanje je po ponijih, saj želi četrtina kupcev ustreči svojim otrokom. Uvoz konj torej nenehno narašča.

Vsak mesec uvozi ZRN kakih 1000 grl predvsem iz Vzhodne Evrope, ker domače žrebčarne niso bile pripravljene na tolikšno povpraševanje. V prihodnje pa bo povpraševanje spričo "brezbencinskih nedelj" samo še večje. Tudi zato se bo konj spet vrnil na evropske ceste.

Nerodno je le to, da so današnje ceste prirejene in dovoljene zgolj za vozila — problem za načrtovalce infrastrukture. Zato je jahalce za zdaj možno srečati le na gozdnih poteh in na planem, kar pa tudi ni tako preprosto, kakor se zdi na prvi pogled. Prizadeti so namreč lastniki gozdov, ki se že na debelo tožarijo po sodiščih zaradi povzročene škode na travnikih in v gozdovih; ponekod sprehajalce v sedlih čakajo v zasedi z vilami, če ne kar s šibrovkami! Oblasti so prisiljene, da razmišljajo o novih odredbah — na podlagi porumenelih listin, ki so pred sto leti in več urejevale konjski promet.

HUZARJI PA DRAGONCI, NAPREJ

Za plavanjem in hojo v naravi je jahanje že na tretjem mestu najbolj priljubljenih množičnih športov v ZRN, kakor je ugotovil allensbaški inštitut za demoskopijo. Na konjskem sejmu "Equitana" leta 1972 v Essenu se je gnetlo 50,000 obiskovalcev, lani pa blizu 90,000.

Potovalne agencije iščejo in priporočajo možnost konjske rekreacije širom po Evropi med Madžarsko in francosko Kamargo. Seveda se vzporedno razvija tudi modernizacija konjske kozmetike. Svojega kamerada konja konjenik po novem štrigla z električno ščetko, uporablja tonik za lesk njegove dlake in grive itd. V konjskem sanatoriju pri Starnbergu preživljajo odsluženi stari konji lep večer svojega življenja. Zanimanje za konje pa se kaže tudi pri modi: začele so se pojavljati stare konjeniške uniforme, po katerih hrepene zlasti mladi jezdeci, in stare pesmi o konjih doživljajo veličastno renesanso. Nič čudnega, da postaja tudi rodeo že evropski šport, uvedli so ga ameriški vojaki, stacionirani v Zahodni Evropi.

Prihodnost kmečkega turizma bo tudi — konjska. Kako se torej ta naš ljubi svet čudno obrača. Najbolj veseli pri vsem tem so čuvarji okolja: zrak na podeželju bo čistejši.

KOMPAS EXPRESS

Nova slovenska potniška agencija

Vse mednarodne avionske karte še posebej cenena grupna potovanja za leto 1974 v in iz Jugoslavije. Zahtevajte podrobnosti, ker pravočasna prijava za leto 1974 je obvezna.

Najem Avtomobilov

Davčne prijave, prevodi, razne prošnje.

Menjalnica, nakazila

Dr. Karel Žužek
Peter Urbanc, notar

635 A Bloor St. W. (Euclid & Bloor!)
Toronto M6G 1K8 tel 534 8891

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

BEVERLY HILLS — EUCLID
novi na pol ranč hiša naprodaj, z rekreacijsko sobo. Izvrstno delana. Najboljši material.

PRVIČ NAPRODAJ
v Euclid, Bungalow, dve spalnici, zgoraj prostor za razširanje. Priključena garaža in poletna veža. (breezeway) v srednjih dvajsetih.

RUSSELL RAZVOJ
250 cesta okolica. Samo še nekaj lotov za naprodaj. ena z tremi spalnicami z aluminijam obita ranč z polno kletjo. Tudi krasna zidana ranč, dvojna priključena garaža. Kuhinja z mnogimi pripravami. Polna klet.

NOVI MODELI
od Route 91 in Lake Shore Blvd, z aluminijam obite, tri spalnice. polna klet, karpetirano in še mnogo drugih vzgrajenosti. Kličite za informacije

UPSON REALTY
ODPRTO OD 9 DO 9
499 E. 260 St. 731-1070
(26)

NAPRODAJ
trgovina z železnino in tri stanovanjsko posestvo, 38 let na prostoru. Se vzame pametno ponudbo. na 6812 St. Clair Ave.
361-1635
(28)

RICHMOND HEIGHTS
Zidana hiša, tri spalnice, priključena garaža, lot bungalow kakor živeti na deželi v mestu. Velika kuhinja. Polna suha predeljena klet. dreves, od Brush Rd.

Več kot en aker zemlje vsakovrstna sadna drevesa, grozdje in jagode.

NOTTINGHAM OKOLICA
Na pol zidana hiša, sprejemna soba z ognjiščem, prijazna jedilna soba, moderna kuhinja. Dosti prostora za shrambo. Naprava za odstranitev odpadkov. Pomivalnik posode rekreacijska soba, kompletno karpetirano. Vgrajena bara in vgrajena barvna TV. Dve kopalnici. Jako moderna in še posebej soba z ogledali (powder room). Se more videti.

Kličite nas za druge dobre domove v Euclidu in v Grovewood okolici. Kličite Pete Ropos za prodajo ali kup. Nobene obveznosti. Govorimo slovensko.

KOVAČ REALTY
960 E. 185 St. MLS 531-5030
(5 feb)

Help Wanted Male or Female

Poln ali delni čas
IŠČEMO MOŠKE
ALI ŽENSKE ZA POMETANJE
RICHMAN BROS. CO.
kličite 431-0200 ext. 257
(29)

Help Wanted Male

PUNCH PRESS OPERATORS and GRINDERS
SHEET METAL MECHANICS
to work on sheet metal fabrications and electrical cabinets Steady work. Company paid benefits. Interviewing 8 AM to 11 AM.
FORMWELD PRODUCTS CO.
1530 Coit Ave.
go south on E. 152 St. to end of St.
(x)

JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

Help Wanted — Female

General Office Work
Typing, knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628
(x)

FEMALE HELP WANTED
Part time - Slovenian speaking woman to live in for 2 or 3 days each week with elderly woman. Salary negotiable.
Call 641-7926
—(27)

Johan Bojer:

IZSELJENCI

Ali zakaj tako zaboli v glavi, kadar pogleda na hribe ali v dolino proti velikemu fjordu? Ta pokrajina je tako nemirna, strmo se dviga in strmo pada.

Omotica se ga loteva, čuti potrebo, da bi segel po nečem, da bi se oprijel. Ali je to prerija, ki se je ne more tako hitro odvaditi. Zdaj sredi poletja so noči svetle kakor dnevi. Dogodi se, da mora takoj po polnoči vstati in se potikati po gozdu in polju. Kako je vendar nebo na zahodu v taki noči okrašeno z zlatom in škrlatom. Noge se mu kopljejo v rosi, smuka liste z vejic in roke se mu zmočijo. Ali je nemara to drozd, ki že poje? Kvidalski slap vpleta vse v svoje večno šumenje. Doma! poje. Pozdravljen! poje. Morten stoji na hribu, ko solnce vzhaja in vsa pokrajna še spi. Ampak veliki fjord se blešči pod njim in zrcali gore na zahodu z njihovimi snežnimi vrhovi. In preko tega zrcala veslajo ribiški čolni, ki prihajajo z lova na slanike. Čez nekaj časa prične pihati z morja lahen veter, potemni vodo in nosi s seboj njen slani duh. Morten stoji in ga vdihava. Vse to, kar je pogrešal v tujini in kar se je neprenehoma kopičilo v njem — končno le! Vsak dan se mu zdi, da ga pokrajina in spomini bolj in bolj premagujejo, vpijajo globlje in globlje vase. Ko bi mogel zdaj napisati pesem ali pa jo zaigrati na vijolini!

In tukaj je najmlajša sestrica Meta, trinajst let ima in je zmeraj polna nagajivosti. Če stoji zunaj na dvorišču in se nekoliko razgleduje, se za skednjem nekaj zasmeje in prikaže se njen rdeči obraz z rumenimi kuštravimi lasmi. "Ali se meni smeješ?" — "Tebi!" pravi. "Zakaj se mi smeješ?" — "Ko si pa tako čuden." — "Le počakaj!" Približa se ji in je ves jezen. Ona zakriči in steče in podita se preko travnikov.

Prvo soboto na večer pride njegova najstarejša sestra Randi domov. Služi na nekem posestvu, ampak slišala je o njegovem povratku. Zdaj je že popolnoma dorasla žena, velika, z rdečimi lici in s kodrastimi svetlorjavimi lasmi. "Kako, kaj si res ti!" zakliče, se ustavi na pragu in strmi vanj. "Kaj imaš brado, Morten? Kaj si si kupil brado v Ameriki?" Mora jo zgrabiti malo za rame in jo stresti. "Ne norčuj se iz starega moža!" pravi. "Ti pa, saj nimaš niti prstana na roki." — "Ne, saj to danes ni več v navadi!"— "Kako — torej imaš kljub temu fanta!" — "Enega samega!" pravi ona. "Kaj misliš, da sem z enim zadovoljna!" — "Da, da, potem pač ne boš marala tega, ki sem ga našel v Ameriki med travo!" In pokaže majhen zlat prstan z rdečim kamnom. "Ne, kaj takega!" Obstane, ga ogleduje in se igra z njim.

Drugi se stiskajo okoli nje in gledajo in gledajo. Ojej, ta je pač iz pravega zlata! In zdaj morajo drugi prinesti, kar so dobili: Meta blago za obleko iz modro progastega katuna, mati rdeče pisano ruto, toliko, da si jo upa pogladiti. In Peter prinese svojo ovratno iglo in Knut žepno uro. Amerikanski izdelek je, kajpada, in samo prisloni uho, pa boš slišal, kako gre in tiktaka, prav imenitno je. "Saj si si napravil veliko škodo!" vzdihne mati. Morten zamahne z roko. "Ah, saj veš, Amerikanci so zmeraj bogati."

Kar naenkrat pa se mladina domisli, da se mora iti igrat. Morten opazuje svoje brate in sestre. Bili so pravi otroci, ko je odpotoval. Zdaj pa so veliki in komaj jih je prepoznati. "Zadnji!" zakliče Meta in ga sune v rebra, da bi ga prebudila. On steče za njo, ona zdrvi, tuli od veselja. Ali je to predstojnik občinskega sveta, ki tako nori? Kmalu se jima vsi pridružijo. Nastane dirjanje okrog poslopij, kričanje, smejanje, vriskanje. Spet so otroci. Mati mora iz hiše in jih gledati. Konča se s tem, da se Morten in Peter spoprimeta, in prav zares, mlajši brat premaga starejšega.

Pri večerji so vsi zbrani, razen Simena. Spominjajo se ga. Zdaj je pač zaposlen s spravljanjem žetve. Večerno solnce riše zahodno okno na tla, obrazi se pozlatijo. Morten opazuje svojega brata Knuta. Saj je nekako dorastel, ampak dolg in šibek je. Njegove svetlo modre oči so tako nedolžne, čeprav neprestano kuje kake zvijače. Prav zdaj pripoveduje zgodbo o nekem medvedu, ki stanuje v bližnjem bregu. In seveda jo je sam doživel. Mati se vsa preplaši. "Ampak tega nisi nikoli poprej pravil!" Randi pa se oglasi: "Ah, Knut doživi toliko čudovitih stvari, da še časa nima, da bi vse povedal." Vsi planejo v silen smeh. Da, da, če ne marajo verjeti.

V nedeljo zjutraj, ko se vsi odpravljajo v cerkev, pravi Peter: "Vzeti moraš plavko in jo zapreči, Morten!" Ampak Amerikanec odgovori, da je bil v hlevu in vprašal plavko, vendar ona bi se danes najrajši odpočila. "Da, ampak mati bi pač rada sedela zraven tebe." — "Tako! to je pa nekaj drugega. Torej bom šel in še enkrat vprašal plavko!"

Potem znova sliši stari glas zvonov nad pokrajino.

Tih, topel poletni dan je, žetev se je pričela, seno je v kopicah, na cestah mrgolijo ljudje in vozovi. Plavka klopoče pred vozom in Morten sedi poleg matere, ki ima danes novo ruto okrog vratu. Prehitijo Petra, Knuta in Meto. Rdečelična deklica jima maha v pozdrav in se jima smeje. In marsikdo sname klobuk pred Amerikancem. Da, da, zdaj se bodo pač tudi za Kvidal pričeli drugi časi, pravijo, da je neznansko bogat.

Morten gleda predse in nekaj časa molči. Nazadnje vpraša: "Kje je pokopana?"

(Dalje prihodnjič)

VSI, KI POGREŠATE SLOVENSKO ČTIVO, DOMAČIH IN OSEBNIH NOVIC, STE PRAV LEPO VABLJENI, DA SE NAROČITE NA AMERIŠKO DOMOVINO.

Prehrana psov

Nakup hrane za pse se je v zadnjih 10 letih v ZDA potrojil.

ZA IGRALCE GOLFA — Douglas Whybrow, angleški iznajditelj, je izdelal palico za golf, katere težo je mogoče prirediti po potrebi s posebnimi dodatki, ki se jih z vijaki pritrdi na spodnji konec palice. Na sliki sta iznajditelj in njegova iznajdba.

S SVOJO "PUNČKO" — David Merrick na proslavi 10-letnice svoje pevske igre "Dolly" (Punčka) na Broadwayju v New Yorku s prvotno glavno igralko Carol Channing.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

ŠE NIŽJE? — Ko je nastopilo pomanjkanje kurilnea olja in je njegova cena porastla, so ljudje večinoma sami potisnili navzdol termostate v svojih domovih. John Sawhill, namestnik direktorja zveznega urada za energijo (na sliki), jih je kljub temu pozval, naj temperaturo letos nastavijo za 6 F nižje, kot so jo imeli v pretekli zimi. Ker zima doslej ni bila tako huda, izjavljajo, da bo kurilnega olja letos dovolj in ne bo treba nikomur zmrzovati.

VOJNE NI KONEC — Kambodža je vojne sita do grla, pa vendar ne more do miru, ko rdeči skušajo zavzeti glavno mesto Phnom Penh in vzpostaviti vlado nad vso deželo, pa se večina prebivalstva te še vedno temu upira. Na sliki vidimo vladne sile na poti v boj severno od Phnom Penha. Pehoto podpirajo oklopna vozila.

DRAGI NAROČNIKI IN NAROČNICE!

Lepo prosimo, pošljite nam naročnino že ob prvem obvestilu, prihranite nam ponovno delo in stroške! Sporočite takoj, če želite spremembo v naročništvu. Pridobivajte nam novih naročnikov. Priporočite naš list svojemu slovenskemu sosedu in znancu!

AMERIŠKA DOMOVINA

ZA VALENTINOVO
poklonite svojim dragim
AMERIŠKO DOMOVINO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

.....

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ZAVAROVALNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

- Mi izdajamo najmodernejše celo-življenske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta; vsote so neomejene nad $1,000.
- Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev za otroke.
- SLOVENCI! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!
- ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

MICHAEL CERNE, društvo št. 101, Tel. 282-6216
1337 W. 38th Street, Lorain

ALICE R. KAPLAN, društvo št. 146, Tel. 475-0457
12909 Oakview Blvd., Garfield Heights

JENNIE GUSTINCIC, društvo št. 219, Tel. 531-8325
18800 Abby Avenue, Euclid